

H O T Ă R Ă R E nr.3-152/2025
cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința
procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și
Cauze Speciale, Iurie Iurcu

19 decembrie 2025

mun.Chișinău

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte – Alexandru Lozan;

Membrii – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șuşu, Vitalie Sîli, Oleg Televca, Pavel Țurcan;

examinând în ședință publică cauza disciplinară intentată la sesizarea avocatului Adrian Procoavă în interesele lui XXXXXX XXXXXX, precum și în baza sesizării lui XXXXXX XXXXXX, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurie Iurcu, la instrumentarea cauzei penale nr.XXXXXXXXXX,-

C O N S T A T Ă :

Cu referire la înregistrarea sesizării

La 22.09.2025 avocatul Adrian Procoavă în interesele lui XXXXXX XXXXXX, precum și XXXXXX XXXXXX în persoană au sesizat Consiliul Superior al Procurorilor pe faptul pretinselor acțiuni ce pot constitui abateri disciplinare, comise de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurie Iurcu, la instrumentarea cauzei penale nr.XXXXXXXXXX.

În temeiul art.45 alin.(1) al Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sesizarea a fost transmisă pentru verificare Inspecției procurorilor, fiind repartizată la 29.09.2025 inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor, Iurie Caraman.

Cu referire la fondul cauzei disciplinare

Descrierea faptelor ce pot constitui abatere disciplinară, din cuprinsul sesizării poate fi rezumată după cum urmează:

Autorii sesizării arată că, în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXXXXXX, pornită pe art. 326 alin. (1) din Codul penal, urmărirea penală fiind efectuată de OUP al SPIA al MAI, sub conducerea procurorului PCCOCS, Iurie Iurcu, au fost admise abateri grave de la normele de procedură penală și de la exigențele unui proces echitabil.

Totodată, ei contestă legalitatea măsurilor speciale de investigație (interceptarea convorbirilor telefonice și interceptarea și înregistrarea comunicărilor și a imaginilor), autorizate la 24.02.2025 prin încheierea judecătorului de instrucție.

La fel ultimii invocă și susțin că demersurile procurorului au vizat în mod expres persoana lui XXXXXX XXXXXX, perfect identificată, dar fără ca acesta să aibă o calitate procesuală (bănuît sau învinuit), contrar art. 133 și art. 63 Cod procedură penală.

Aceștia mai susțin că procurorul nu a anexat probe suficiente și concrete care să justifice necesitatea și proporționalitatea MSI, că nu este demonstrat că Chihai pregătea sau săvârșea o infracțiune (fapta fiind indicată ca produsă în aprilie 2024) și că MSI ar fi fost folosite în scop de provocare, reprezentând o imixtiune arbitrară în viața privată, în contradicție cu standardele CEDO și cu Nota informativă la proiectul de lege nr. 286/2023 privind MSI.

În al doilea rând, autorii sesizării denunță ilegalitatea reținerii și a demersului de arest la domiciliu. Aceștia consideră că ordonanța de reținere din 02.04.2025 ar fi emisă înainte de dobândirea calității de bănuț, cu nerespectarea art. 63, art. 165–173, art. 169–170 Cod procedură penală, fiind urmată de un proces-verbal de reținere din 03.04.2025 întocmit cu multiple omisiuni (fără temeuri, loc, oră, descriere, rezultate percheziție).

S-a mai afirmat faptul că, procurorul nu a verificat în 48 de ore legalitatea și temeiurile reținerii, nu a motivat riscurile și insuficiența altor măsuri preventive, încălcând art. 5 CEDO, art. 25 Constituție, art. 7 și 11 CPP, Ghidul privind arestarea preventivă și obligațiile de legalitate și loialitate prevăzute de Legea cu privire la Procuratură și Codul de etică al procurorilor.

În susținerea sesizării, autorii invocă și practica punitivă a CSP în cauze similare, solicitând tragerea la răspundere disciplinară a procurorului.

Abaterea disciplinară pretins a fi comisă de către procuror în opinia autorului sesizării

În concluzie, petenții au concluzionat, că prin acțiunile sale procurorul Iurie Iurcu, a comis abaterea disciplinară prevăzută la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratura, și anume: „...îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3)...”.

Cu referire la explicațiile procurorului

Domnul procuror Iurie Iurcu a explicat cu referire la sesizarea depusă de avocatul Procoavă Adrian și a titularului XXXXXX XXXXXX că: la data de 20 februarie 2025, de către organul de urmărire penală al Serviciului protecție internă și anticorupție al MAI, a fost începută urmărirea penală în cauza penală nr.XXXXXXXXXX, conform elementelor componente de infracțiune prevăzute de art.326 alin.(1) din Codul penal.

Conform actului de începere a urmăririi penale rezultă că, [...].

În cadrul efectuării urmăririi penale, la data de 21.02.2025 de către ofițerul superior de investigații al Secției nr.3 al DCC a DGA a SPIA al MAI, Gheorghe Dombrovshii, a fost înaintat către procuror un demers privind inițierea procedurii de autorizare a măsurii speciale de investigații: interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor, precum și interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de către XXXXXX XXXXXX, prin intermediul telefonului cu numărul xxxxxxxx.

În susținerea demersului a menționat că, „Efectuarea acestei măsuri este dictată de obținerea scopurilor menționate și atingerea rezultatelor, exprimate în stabilirea adevărului și clarificarea circumstanțelor importante procesului penal, identificarea cercului de persoane vinovate în comiterea infracțiunii, stabilirea conexiunilor între complici.”

La data de 24.02.2025 de către procuror a fost emise două ordonanțe în raport cu efectuarea MSI a lui XXXXXX XXXXXX pe un termen de 30 zile.

La data de 24.02.2025 de către judecătorul Vladislav Negru a fost autorizată MSI -interceptarea convorbirilor telefonice și interceptarea și înregistrarea comunicărilor și /sau a imaginilor.

Ambele încheieri ale judecătorului Vladislav Negru au fost contestate de avocat la Curtea de Apel Centru, care prin Deciziile din 12.05.2025, le-a respins ca nefondate.

Ce se referă la alegațiile apărătorului cu referire la faptul admiterii de către procuror a unui șir de încălcări grave ale procedurii penale, este de remarcat că actele emise de procuror în vederea autorizării efectuării MSI, au trecut filtrul controlului judiciar, fiind în final emise și Deciziile Curții de Apel Centru, deciziile fiind irevocabile.

Cu referire la reținerea persoanei XXXXXX XXXXXX, este de menționat că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 05.04.2025, a fost admis parțial demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurie Iurcu, privind aplicarea măsurii preventive sub formă de sub formă de „arest la domiciliul” pe un termen de 30 de zile, în privința învinutului XXXXXX XXXXXX.

S-a aplicat în privința învinutului XXXXXX XXXXXX, născut la 09.01.1988, măsura preventivă sub formă de „liberarea provizorie sub control judiciar”, pe un termen de 30 (treizeci) de zile, din momentul pronunțării prezentei încheierii, din data și ora reținerii de la 03.04.2025, ora 07:46 min., până la data de 03.05.2025, ora 07:46 min.

Astfel în cadrul examinării demersului procurorului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de sub formă de „arest la domiciliul” s-a examinat și procedura de reținere a acestuia, iar în cazul stabilirii unor abateri din partea organelor de drept, acesta urma a fi eliberat, fapt ce nu s-a constatat.

La fel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.07.2025, instanța a respins plângerea avocatului Procoavă Adrian în interesele petiționarului XXXXXX XXXXXX în conformitate cu prevederile art.313 din Codul penal, prin care a solicitat anularea actelor procurorului.

Astfel, se constată că în cadrul efectuării urmăririi penale, aproape toate acțiunile autorizate/efectuate de procuror au fost supuse contestării de către apărător, care ulterior au fost respinse de către instanța de judecată, prin ce s-a stabilit legalitatea acțiunilor procurorului și organului de urmărire penală.

În explicațiile suplimentare, procurorul Iurie Iurcu a invocat: cu referire la inițierea procedurilor de autorizare a măsurilor speciale de investigații interceptarea și înregistrarea comunicărilor și /sau a imaginilor, precum și interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de către XXXXXX XXXXXX, prin intermediul telefonului cu numărul xxxxxxxxxxxx, urmare a audierii cet.XXXXXX XXXXXX în cadrul procesului-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 17.02.2025 și ulterior audierii acesteia prin procesul verbal de audiere a martorului din aceeași dată, aceasta a relatat despre faptul că XXXXXX XXXXXX, susținând că are influență asupra persoanelor publice care activează în cadrul Comisiei medicale centrale MAI, a pretins și primit de la ea mijloace financiare în sumă de 2500 lei la începutul lunii aprilie 2024 și alte 2500 lei la mijlocul lunii aprilie 2024.

Astfel, în situația dată, dacă organul de urmărire penală ar fi mers pe idea de a-1 cita și audia în calitate de bănuț pe XXXXXX XXXXXX cu referire la acuzațiile din partea XXXXXX XXXXXX, erau șanse ca acesta să nege faptele date și atunci organul de urmărire penală ar fi în imposibilitatea aflării adevărului și administrării probatoriului.

Atunci s-a decis a fi efectuate acțiuni de urmărire penală prin autorizarea măsurilor speciale de investigații menționate mai sus, în vederea stabilirii adevărului, deoarece prin interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor dintre XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, vor putea fi obținute discuții pertinente dacă este sau nu implicat XXXXXX XXXXXX în influență asupra persoanelor publice care activează în cadrul Comisiei medicale centrale MAI, despre care a menționat XXXXXX XXXXXX.

Astfel, la data de 21.03.2025, au fost purtate discuții între aceștia doi, iar stenograma discuțiilor a demonstrat faptul că XXXXXX XXXXXX este implicat în faptele descrise de XXXXXX XXXXXX.

La fel, în cadrul efectuării urmăririi penale, s-a hotărât de a fi efectuată și măsura specială de investigații: interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de către XXXXXX XXXXXX, prin intermediul telefonului cu numărul xxxxxxxx, deoarece exista probabilitatea ca aceștia să vorbească la telefon despre influența promisă de XXXXXX XXXXXX sau XXXXXX XXXXXX să vorbească la telefon exact cu persoane din cadrul Comisiei medicale centrale MAI pentru a-i influența în vederea ca XXXXXX XXXXXX să treacă examenul medical, și atunci organul de urmărire penală era să stabilească și alte persoane implicate în săvârșirea infracțiunilor.

Cu privire la verificarea legalității reținerii lui XXXXXX XXXXXX: acesta a fost reținut conform procesului-verbal de reținere, deoarece legea penală permite reținerea persoanei dacă aceasta este bănuț de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea penală prevede pedeapsă cu închisoare pe un termen mai mare de un an (art.166 alin.(1) CPP) iar XXXXXX XXXXXX a fost bănuț de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) din Codul penal, care prevede pedeapsă până la 6 ani, fiind o infracțiune gravă.

Iar ce se referă la „lipsa” mențiunii de către ofițerul de urmărire penală în procesul-verbal de reținere din 03.04.2025 a temeiurilor concrete de reținere prevăzute de art.166 din Codul de procedură penală, menționează că, ofițerul de urmărire penală a menționat temeiul reținerii: *în procesul-verbal fiind indicat art.166 alin.(1) pct.2) din Codul de procedură penală, anume faptul că: dacă martorul ocular, inclusiv victima, indică direct că anume această persoană a săvârșit infracțiunea, în cazul nostru XXXXXX XXXXXX a indicat direct la XXXXXX XXXXXX.*

Ce se referă la necesitatea reținerii până la 72 de ore, este de menționat că, XXXXXX XXXXXX este colaborator de poliție și dacă nu ar fi fost reținut până la 72 de ore, era riscul ca acesta să intimideze persoana care a făcut plângere împotriva lui (XXXXXX XXXXXX), să o amenințe profitând de poziția sa, sau să o determine să-și schimbe declarațiile.

Un alt aspect era, faptul că nu se cunoaștea încă persoana din cadrul Comisiei medicale centrale MAI care trebuia să adopte decizia de trecere a examenului medical de către XXXXXX XXXXXX, iar acesta fiind lăsat la libertate putea face legătura cu acesta să o prevină. Datorită reținerii prin procesul-verbal de reținere, de la XXXXXX XXXXXX a fost ridicat telefonul lui mobil care ulterior fiind examinat a confirmat contactul numărului mobil cu care a contactat XXXXXX XXXXXX cu denumire „Comisia Mai Dmn

Xxxxxx”, care s-a stabilit a fi angajată a Policlinicii MAI în calitate de asistentă medicală.

Cu referire la legalitatea ordonanței de reținere

Articolul 165 din Codul de procedură penală (Noțiunea de reținere)

(1) Constituie reținere privarea persoanei de libertate, pe o perioadă scurtă de timp, dar nu mai mult de 72 de ore.

(2) Pot fi supuse reținerii:

1) persoanele bănuite de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de un an în cazul în care există o bănuială rezonabilă că persoana a săvârșit această infracțiune.

Conform dispozitivului ordonanței din 02.04.2025, s-a dispus reținerea cetățeanului Xxxxxx Xxxxxx, bănuir de în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) din Codul penal și nu cum interpretează partea apărării că a reține bănuirul Xxxxxx Xxxxxx.

La fel, în partea descriptivă a ordonanței ofițerului de urmărire penală privind reținerea lui Xxxxxx Xxxxxx este, prevăzut „Luând în considerație faptul, că există o bănuială rezonabilă, că în acțiunile cet. Xxxxxx Xxxxxx (IDNP - xxxxxxxxxxxxxxxx), a.n. xx.xx.xxxx, sunt prezente elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, astfel a comis o infracțiune gravă, iar martorul indică direct că anume această persoană a săvârșit infracțiunea și totodată există temeiuri rezonabile de a presupune că acesta se va sustrage de la urmărirea penală, va împiedica aflarea adevărului prin distrugerea probelor sau va săvârși alte infracțiuni. ” Adică, a fost motivată ordonanța prin faptul că există bănuială rezonabilă că în acțiunile lui Xxxxxx Xxxxxx sunt elementele infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) din Codul penal.

Totodată, emiterea ordonanței de reținere a persoanei nu-i dă calitatea de bănuir acelei persoane, deoarece persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuir prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuir.

Astfel, se constată că ordonanță este legală, mai mult ca atât, această ordonanță a fost supusă controlului judiciar, iar prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 01.07.2025, s-a dispus: „Respingerea ca fiind neîntemeiată plângerea avocatului Procoavă Adrian în interesele petiționarului Xxxxxx Xxxxxx, împotriva ordonanței procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Iurcu Iurie din 29.04.2025, privind respingerea plângerii depuse în interesele petiționarului, și împotriva ordonanței ofițerului superior de urmărire penală al Secției urmărire penală a SPIA a MAI Ruban Eduard din 02.04.2025, privind reținerea pe un termen de 72 de ore a petiționarului Xxxxxx Xxxxxx, bănuir de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) din Codul penal, în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXX, încheiere irevocabilă. ”

Cu referire la verificările inspecției procurorilor

În contextul verificărilor efectuate de către Inspecția Procurorilor s-a constatat:

Procurorul Iurie Iurcu, primind demersurile organului de urmărire penală de inițiere a autorizării măsurilor speciale de investigații urma să depună maxima diligență și să efectueze exercițiul de verificare a întrunirii tuturor condițiilor în *stricto*

sensu al dispozițiilor legale de la art.133 Cod de procedură penală pentru inițierea măsurilor speciale de investigații, inclusiv:

- dacă urmărirea penală a fost pornită cu privire *la pregătirea sau săvârșirea* (adică latura obiectivă a infracțiunii este în curs de realizare) infracțiunii;

- dacă organul de urmărire penală a prezentat probe și evidențe, că la acea etapă, pe o altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor;

- dacă lui XXXXXX XXXXXX sau altei persoane i-a fost atribuită calitatea de bănuț sau învinuit;

- dacă există o altă persoană (*identificată*) în privința căreia sunt probe că (*realizează la moment latura obiectivă*) fie contribuie la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală.

În loc să facă uz de competențele de la art.52 al.(1) pct.3), 6) și 14) Cod de procedură penală, omițind să indice organului de urmărire penală să acționeze conform condiției legale de la al.(1) pct.3) și al.(1¹) de la art.63, coroborat cu al.(2) de la art.133 Cod de procedură penală, sau să acționeze nemijlocit, procurorul Iurie Iurcu *a dat curs demersurilor și a dispus prin ordonanțele din 24.02.2024 inițiere procedurilor de autorizare măsurilor speciale de investigații în privința lui XXXXXX XXXXXX*, anterior constatării faptului epuizării altor căi de realizare a scopului procesului penal și/sau posibilității de administrare a probelor; în lipsa probelor prin care se identifică persoana care realizează acțiunile de la al.(2) de la art.133, - într-o cauză penală, în care, conform denunțului și declarațiilor denunțătorului, infracțiunea, pentru care a fost pornită urmărirea penală, a fost consumată în luna aprilie a anului 2024.

La 02.04.2025 ofițerul superior de urmărire penală al SPIA a MAI Eduard Ruban a emis ordonanța de reținere a persoanei, prin care s-a dispus reținerea pe un termen de 72 ore a cet.XXXXXX XXXXXX, bănuț în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 al.(1) Cod penal.

La 03.04.2025 ofițerul superior de urmărire penală al SPIA a MAI Eduard Ruban l-a reținut pe cet.XXXXXX XXXXXX, despre ce a întocmit procesul-verbal de reținere din 03.04.2025.

Ignorînd prevederilor art.52 al.(1) pct.8) și pct.13) Cod de procedură penală, care atribuie procurorului obligația să anulează ordonanțele ilegale, să modifice sau completeze ordonanțele neîntemeiate ale organului de urmărire penală, precum și să efectuează controlul asupra legalității reținerii persoanei, procurorul Iurie Iurcu a admis o conduită procesuală pur mecanică, încît nu a reacționat conform atribuțiilor la următoarele: că ordonanța de reținere a persoanei din 02.04.2025 nu întrunește toate condițiile de legalitate, deoarece nu a fost respectată condiția de la art.166 al.(1) Cod de procedură penală, care prevede cazurile (5 temeiuri exhaustive), cînd o persoană poate fi reținută.

Temeiul de reținere, indicat în ordonanță: „*martorul* indică direct că anume persoana a săvârșit această infracțiune” nu corespunde condiției legale cu privire la calitatea de martor ocular, deoarece denunțătorul XXXXXX XXXXXX a realizat latura obiectivă a faptei.

Ignorarea de către procurorul Iurie Iurcu a principiilor supremației legii și al profesionalismului a rezultat în reținerea lui XXXXXX XXXXXX pe un termen de 72 ore

conform procesului-verbal de reținere din 03.04.2025, în care s-a indicat că reținerea s-a efectuat în baza ordonanței de reținere din 02.03.2025.

Comportamentul procesual pasiv al procurorului Iurie Iurcu în exercitarea atribuțiilor de la pct.13) al.(1) art.52 Cod de procedură penală a determinat ulterior instanța de judecată să constate la data de 05.04.2025 *..”că în prezent lipsește actualitatea circumstanțelor și împrejurărilor, care ar da temei de a considera, că învinuitul Xxxxxx Xxxxxx, aflându-se la libertate ar putea influența martorii, or probele nu pot fi modificate prin acțiunile învinuitului, acestea fiind, deja, acumulate în cadrul cauzei penale, iar careva probe care ar confirma intenția învinuitului de a influența mersul urmăririi penale, sau de a comite alte infracțiuni similare, instanței nu i-au fost prezentate.”* și să admită parțial demersul procurorului privind aplicarea în privința învinuitului Xxxxxx Xxxxxx a măsurii preventive – arestul la domiciliu.

Manifestând o conduită procesuală pasivă, contrară principiului supremației legii de la pct.6.1. din Codul de etică al procurorilor, potrivit căruia procurorul trebuie:

6.1.1 să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor;

6.1.2 să acționeze în mod echitabil și onest;

6.1.3 să respecte prezumția nevinovăției;

6.1.4 să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice;

6.1.5 să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean;

precum și contrar principiului de la pct.6.5. din Codul de etică al procurorilor, care prevede, că procurorul trebuie:

6.5.1 să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu;

6.5.2 să contribuie la perfecționarea abilităților profesionale, să fie la curent cu legislația, jurisprudența modernă și standardele privind drepturile omului;

Procurorul Iurie Iurcu nu a analizat relevanța demersurilor organului de urmărire penală cu privire la măsurile speciale de investigații, relevanța reținerii lui Xxxxxx Xxxxxx asupra mersului urmăririi penale, prin ce, nu a asigurat o investigație amplă și justificată și actuală a necesității ingerinței în drepturile și libertățile umane, inviolabilității vieții private și a persoanei, consfințite la art.7, 10, 11, 15 din Codul de procedură penală.

Astfel, procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurie Iurcu, fiind obligat conform prevederilor art. 6 alin. (3) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură,

a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale;

prin acțiunile și inacțiunile sale a săvârșit abaterea disciplinară prevăzută de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 ”îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3).”

Cu referire la carieră și cazierul disciplinar al procurorului

Procurorul Iurie Iurcu activează în funcție de procuror din anul 2018 și în prezent își desfășoară activitatea profesională în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, fiind numit în funcție prin ordinul Procurorului General nr.xxxx-p din 08.11.2022.

Anterior nu a fost sancționat disciplinar și nu are nici stimulări.

Constatarea colegiului de disciplină și etică

Colegiul, audiind poziția Inspecției și a procurorului vizat, precum și studiind materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, consideră că în acțiunile procurorului Iurie Iurcu nu sunt întrunite elementele vre-o unei abateri disciplinare.

Colegiul reține că răspunderea disciplinară a procurorilor se angajează potrivit art. 36 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, doar pentru abateri săvârșite cu intenție sau cu neglijență gravă, iar potrivit art. 38 lit. a) din aceeași lege constituie abateri disciplinare îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3).

În acest sens, răspunderea disciplinară a procurorului, survine în cazul constatării unei încălcări vădite, neîndoielnice și imputabile a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3) din aceeași lege, comisă cel puțin cu neglijență gravă, care denotă abatere de la standardele de profesionalism și deontologie.

Nu orice divergență de interpretare a normelor procesual-penale, nici orice soluție procesuală contestată ulterior de partea apărării și examinată de instanțele judecătorești poate fi calificată, prin sine, drept abatere disciplinară.

În speță, faptele imputate procurorului Iurie Iurcu vizează două paliere distincte:

1. inițierea și promovarea măsurilor speciale de investigație în cauza penală nr.XXXXXXXXXX;

2. conduita sa procesuală legată de reținerea petiționarului Xxxxxx Xxxxxx și demersul privind aplicarea măsurii preventive.

Colegiul va analiza distinct aceste aspecte.

1.Cu privire la măsurile speciale de investigație

Din materialele cauzei disciplinare rezultă că urmărirea penală a fost începută la 20.02.2025, în baza denunțului Xxxxxx Xxxxxx, pentru fapta de trafic de influență imputată lui Xxxxxx Xxxxxx, cu indicarea expresă a unor acțiuni de pretindere și primire de mijloace bănești în două tranșe, în luna aprilie 2024, în legătură cu influențarea membrilor Comisiei medicale centrale MAI.

La 21.02.2025 organul de urmărire penală a solicitat procurorului inițierea procedurii de autorizare a două măsuri speciale de investigație, și anume: interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor dintre Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx

Xxxxxx, precum și interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de către Xxxxxx Xxxxxx prin intermediul numărului de telefon xxxxxxxxx.

La 24.02.2025, procurorul Iurie Iurcu a înaintat judecătorului de instrucție demersurile pentru inițierea procedurii de autorizare a acestor MSI, iar judecătorul de instrucție a autorizat măsurile prin încheieri motivate, ulterior fiind menținute ca legale și de Curtea de Apel Centru, devenind irevocabile.

Inspekția procurorilor a apreciat că procurorul nu ar fi verificat în „stricto sensu” îndeplinirea tuturor condițiilor art.133 Cod de procedură penală, în special sub două aspecte: (I) că fapta descrisă în denunț ar fi deja „consumată” în aprilie 2024, astfel încât nu ar exista o „pregătire sau săvârșire” în curs a infracțiunii; (II) că nu s-ar fi demonstrat imposibilitatea atingerii scopului procesului penal prin alte mijloace mai puțin intruzive.

Colegiul nu este de acord cu această concluzie, din următoarele motive:

În primul rând, interpretarea art.133 Cod de procedură penală nu poate fi redusă la ideea că măsurile speciale de investigație sunt admisibile exclusiv atunci când latura obiectivă a infracțiunii se desfășoară „în timp real”, în sens fizic, la momentul dispunerii lor.

Textul legal este conceput pentru infracțiuni, în special de corupție și criminalitate organizată, în care activitatea infracțională se desfășoară pe perioade extinse, în rețele de relații și contacte, iar proba esențială se regăsește adesea în comunicări confidentiale.

Scopul MSI nu este doar prevenirea unei infracțiuni viitoare, ci și stabilirea adevărului cu privire la o infracțiune deja denunțată, identificarea tuturor participanților, rolurilor concrete, conexiunilor și modului de operare, atunci când aceste elemente nu pot fi stabilite prin mijloace obișnuite.

Totodată, art.133 alin.(2) Cod de procedură penală prevede în mod expres că MSI pot fi efectuate nu doar în privința bănuțului sau învinutului, ci și a persoanei „despre care există probe că fie contribuie la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală”.

În acest context urmează de menționat faptul că,

Legea nu condiționează dispunerea MSI de recunoașterea formală prealabilă a calității de bănuț, ci de existența unor probe care să justifice o bănuială rezonabilă – în speță, denunțul detaliat și consecvent al Xxxxxx Xxxxxx, care descrie pretinderea și primirea banilor, rolul lui Chihai și legătura cu Comisia medicală centrală.

Astfel, utilizarea MSI pentru a confirma sau infirma susținerile denunțătoarei și a identifica eventualele persoane publice implicate corespunde finalității art.133 CPP și nu poate fi calificată, prin ea însăși, drept o deturnare a scopului legii.

Prin urmare, organul de urmărire penală, la momentul autorizării măsurilor speciale de investigație, nu dispunea de un volum probator de a atribui lui Xxxxxx Xxxxxx statutul de bănuț, scopul măsurilor speciale de investigație fiind faptul constatării sau infirmării veridicității declarațiilor denunțatorului.

În susținerea acestei interpretări, Colegiul are în vedere atât reglementarea art.63 Cod de procedură penală, cât și jurisprudența Curții Constituționale¹ și a Curții Europene a Drepturilor Omului².

¹ Decizia Curtii Constitutionale nr.25 din 18.03.2018, pct.33 – 37.

² Cauza Lehtinen v. Finlanda (nr. 2), 8 iunie 2006, § 30; Zosymov v. Ucraina (hotărârea din 7 iulie 2016, § 84).

Potrivit art.63 alin.(1) din Codul de procedură penală, calitatea de bănuît se dobândește printr-unul dintre actele expres enumerate de lege (proces-verbal de reținere, ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate ori ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît), iar alin.(1¹) instituie un regim special de amânare a aducerii la cunoștință a ordonanței și a drepturilor bănuîtilui, în situațiile în care este necesară dispunerea unor măsuri speciale de investigații.

Totodată, alin.(2)–(5) din același articol reglementează limitele maxime de menținere a calității de bănuît și obligația organului de urmărire penală de a pune sub învinuire sau a scoate persoana de sub urmărire într-un termen rezonabil.

Curtea Constituțională, după cum am menționat în Decizia nr.25 din 18 martie 2018, a subliniat, cu trimitere la cauza Zosymov c. Ucrainei (hotărârea din 7 iulie 2016, §84), că simpla menționare a unei persoane într-un act procedural sau referirea la ea ca „suspect” nu este suficientă, în sine, pentru a atrage calificarea formală de bănuît ori considerarea activităților efectuate drept o „acuzatie în materie penală”, dacă acele acte nu produc „repercusiuni importante pentru situația persoanei”.

Curtea a reținut că elementul decisiv este existența sau absența unor consecințe semnificative asupra statutului juridic al persoanei (pct.33–34 din Decizia CC nr.25 din 2018).

De asemenea, Curtea a arătat că legislatorul le-a acordat organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată competența de a aprecia, în fiecare caz concret, dacă acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale au produs sau nu repercusiuni importante pentru situația persoanei și dacă, în consecință, persoanei trebuie să-i fie recunoscută calitatea de bănuît în sensul alin. (1¹) al articolului 63 din Cod, având în vedere particularitățile fiecărui caz concret. (pct.35 Decizia nr.25 din 18.03.2018).

În același context, Curtea a subliniat că, deși art.63 alin.(1) conține o listă exhaustivă de acte prin care se recunoaște calitatea de bănuît, alin.(1¹) instituie o garanție suplimentară pentru situațiile în care se desfășoară acțiuni procedurale cu impact major asupra persoanei, tocmai pentru a asigura conformitatea cu exigențele dreptului la un proces echitabil (pct.36–37).

Raportând aceste considerente la speță, Colegiul observă că măsurile speciale de investigații au fost dispuse și autorizate în condițiile art.133 din Codul de procedură penală, cu control judecătoresc prealabil.

La momentul autorizării MSI, organul de urmărire penală și procurorul nu dispuneau încă de un ansamblu probator suficient pentru a emite ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuît în sensul art.63 alin.(1) și alin.(1¹) din Codul de procedură penală, scopul imediat al MSI fiind tocmai acumularea probatoriului necesar clarificării situației de fapt (confirmarea/infimarea denunțului, identificarea eventualilor funcționari implicați, documentarea fluxului comunicărilor).

În acest context, imediat după acumularea unui volum probator, organul de urmărire penală a apreciat statutul persoanei, și anume fiind atribuit statutul de bănuît lui XXXXXX XXXXXX, și ulterior pus sub învinuire în condițiile art.281 – 282 din Codul de procedură penală, în termenul de până la 3 luni de zile.

Colegiul indică că este relevantă în speță și Hotărârea Curții Constituționale nr.26 din 26.11.2010³ unde indică că *sistemul nostru de drept nu prevede obligativitatea*

³ Hotărârea Curții Constituționale nr.26 din 26.11.2010 pct.8 paragraf 3

recunoașterii persoanei în calitate de bănuît, aceasta se aplică la discreția organului de urmărire penală sau a procurorului, cărora le aparține dreptul de a alege direcțiile juste de exercitare a urmăririi penale. Astfel, organul de urmărire penală, dacă dispune de probe suficiente, poate înainta direct învinuirea.

În acest sens, procurorul urmează să decidă în urma probelor acumulate dacă oferă statutul de bănuît sau imediat pune persoana sub învinuire, prin urmare chiar dacă autorizarea măsurilor speciale de investigație vizate ar reprezenta o imixtiune în viața privată a persoanei, acest fapt nu obligă procurorul să emită ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît a acestuia, avînd dreptul în cazul în care dispune de probe suficiente să înainteze direct învinuirea, în termenele stipulate de lege, adică 3 luni din momentul autorizării MSI.

În concluzie, Colegiul remarcă că chiar și dacă s-ar considera că momentul autorizării MSI marchează, în plan convențional, un prag relevant sub aspectul „repercusiunilor importante pentru situația persoanei”, acest lucru nu conduce, prin el însuși, la concluzia unei încălcări a dreptului la un proces echitabil sau a garanțiilor prevăzute de codul de procedură penală, cîtă vreme: măsurile au fost supuse unui control judecătoresc efectiv iar calitatea procesuală de învinuit și drepturile persoanei învinuite au fost ulterior aduse la cunoștință într-un termen compatibil cu prevederile art.63 din Codul de procedură penală.

În această lumină, argumentul Inspecției potrivit căruia procurorul ar fi trebuit, *ab initio*, să emită o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuît, iar ulterior să solicite amânarea aducerii la cunoștință în temeiul art.63 alin.(1¹) CPP, nu rezultă din textul legii ca o obligație absolută și nici din jurisprudența Curții Constituționale ca unicul model procedural admisibil.

În consecință, faptul că MSI au fost autorizate într-o etapă în care XXXXXX XXXXXX nu avea încă, formal, calitatea de bănuît, dar era vizat de o bănuială rezonabilă rezultată din denunț și din probele existente, nu poate fi calificat, în contextul dat, drept o încălcare a art.63 CPP sau a standardelor desprinse din Decizia Curții Constituționale nr.25 din 18.03.2018.

Dimpotrivă, modul în care s-a procedat – autorizarea MSI de către judecător, acumularea probatoriului, urmată de recunoașterea formală a calității procesuale și de punerea sub învinuire în interiorul termenelor legale – reflectă o utilizare a instrumentelor procedurale în logica garantată de art.133 și art.63 Cod de procedură penală, fără depășirea limitelor admisibile ale ingerinței în drepturile persoanei.

În continuare este necesar de menționat că sub aspectul conținutului concret al măsurilor special de investigație, se disting două aspecte:

I. interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de către XXXXXX XXXXXX prin intermediul numărului de telefon xxxxxxxxxx, în temeiul art.134 alin.(1) pct.1) lit.c) și art.138¹ Cod de procedură penală, măsură clasică de supraveghere tehnică într-o cauză de corupție;

II. interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor dintre XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, prin dotarea cu tehnică specială a denunțatoarei, în baza acordului acesteia, situație în care subiectul direct al măsurii este persoana care consimte să poarte tehnica, iar ingerința în sfera de viață privată a celuilalt interlocutor se produce într-un cadru reglementat și controlat judiciar.

În materia infracțiunilor de corupției, această din urmă tehnică este recunoscută în doctrină și jurisprudență ca un mijloc legitim de verificare și documentare a denunțului, atât timp cât autoritățile nu depășesc linia de demarcație dintre „investigare” și „provocare” (agent provocator), adică nu determină ele însele săvârșirea faptei, ci se limitează prin a surprinde și consemna conduita infracțională deja existentă. Din materialele cauzei nu rezultă că procurorul ar fi încurajat sau determinat comiterea unor noi acte de trafic de influență, ci faptul că a creat cadrul tehnic pentru a documenta relațiile deja descrise de denunțatoare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis în jurisprudența sa că interceptarea comunicațiilor poate fi compatibilă cu art.8 din Convenție dacă este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și este însoțită de garanții adecvate, inclusiv control judiciar și posibilitatea contestării ulterioare, accentuând că, în materia supravegherii secrete, statele dispun de o anumită marjă de apreciere, cu condiția existenței unor „garanții efective și adecvate împotriva abuzului”⁴.

În speță, MSI au fost autorizate de judecătorul de instrucție prin încheieri motivate, iar ulterior legalitatea lor a fost confirmată de Curtea de Apel, care a respins recursurile apărării, verificând inclusiv existența bănuielii rezonabile, caracterul necesar și proporționalitatea măsurilor și imposibilitatea atingerii scopului prin alte mijloace, delimitarea în timp și obiect.

În al doilea rând, Colegiul subliniază că demersurile procurorului nu au produs ele singure ingerința în dreptul la viață privată, ingerința s-a realizat doar după un control judiciar prealabil, exercitat de judecătorul de instrucție.

În sistemul Codului de procedură penală, MSI constituie un mecanism mixt procuror-judecător de instrucție.

Astfel, procurorul formulează demersul și motivează necesitatea măsurii, dar judecătorul este cel care verifică integral îndeplinirea condițiilor legale și autorizează sau respinge măsura. Acest model corespunde standardelor europene în materie de supraveghere a comunicațiilor, unde controlul judiciar prealabil este considerat una dintre cele mai importante garanții împotriva arbitrariului.

În acest cadru, a considera că procurorul a „îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu” doar pentru că Inspecția optează pentru o interpretare diferită a art.133 CPP decât cea împărtășită de procurorul de caz, judecătorul de instrucție și de Curtea de Apel ar echivala cu transformarea procedurii disciplinare într-un „*recurs alternativ*” împotriva încheierilor judecătorești.

Colegiul nu poate substitui instanțele de judecată în rolul lor constituțional de a interpreta și aplica legea procesuală, și cu atât mai puțin nu poate sancționa disciplinar un procuror pentru că a susținut, în fața judecătorului, o interpretare a legii validată ulterior de două niveluri de jurisdicție.

În al treilea rând, din materialele cauzei rezultă că MSI autorizate nu au rămas pur teoretice, ci au condus la obținerea de date relevante: la 21.03.2025 au avut loc discuții între XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, iar stenograma acestora a confirmat implicarea lui Chihai în faptele descrise în denunț.

Această evoluție probatorie a justificat ulterior reținerea persoanei, recunoașterea sa în calitate de bănuț și învinuit, precum și continuarea urmăririi penale până la trimiterea cauzei în instanța de judecată.

⁴ Cauza CtEDO KLAS AND OTHERS v. GERMANY

Faptul că MSI au produs probe pertinente și au contribuit la aflarea adevărului, în cadrul unei proceduri supuse constant controlului judecătoresc (încheierile judecătorului de instrucție, deciziile Curții de Apel privind MSI, precum și încheierile privind măsurile preventive și plângerile împotriva actelor procurorului) este un indiciu că procurorul nu a acționat hazardat sau cu ignorarea evidentă a exigențelor de necesitate și proporționalitate.

Mai mult, este esențial de subliniat că procurorul nu a transformat MSI într-un mecanism de supraveghere nelimitată sau vagă: imediat după obținerea probelor esențiale rezultate din interceptări și înregistrări audio-video, acesta nu a mai solicitat prelungirea măsurilor speciale, ci a trecut la instrumentele „clasice” ale fazei de urmărire penală – reținerea, recunoașterea în calitate de bănuț, punerea sub învinuire și finalizarea cauzei cu expedierea ei în instanță. Această conduită este conformă cu cerințele art.133–135 Cod de procedură penală privind caracterul limitat în timp al MSI și încetarea lor imediat ce scopul a fost atins, precum și cu exigența jurisprudenței europene ca supravegherea secretă să nu se transforme într-o „pescuire” generalizată de informații.

În al patrulea rând, trebuie avut în vedere și standardul disciplinar aplicabil. Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură consacră obligațiile procurorului de a acționa în conformitate cu Constituția, legislația națională și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și de a asigura respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, dar, concomitent, garantează exercitarea atribuțiilor „în mod independent și imparțial”, în spiritul principiului independenței procurorului în aprecierea probelor și în alegerea mijloacelor procesuale adecvate, sub rezerva controlului instanțelor de judecată.

Răspunderea disciplinară intervine acolo unde procurorul se abate în mod vădit și grav de la cadrul normativ, cu nesocotirea conștiință sau indiferență evidentă față de drepturile persoanei, nu în fiecare situație în care pot exista diferențe de interpretare asupra momentului oportun al recunoașterii calității procesuale sau asupra oportunității unei anumite măsuri procesuale.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a deosebit între utilizarea legitimă a metodelor speciale de investigație pentru confirmarea unui denunț sau documentarea unei infracțiuni deja denunțate și situațiile de „provocare” (agent provocator), în care autoritățile determină ele însele săvârșirea faptei, ceea ce conduce la încălcarea art.6 și art.8 din Convenție.

Speța de față se înscrie în primul scenariu: MSI au fost folosite pentru a verifica o suspiciune deja formulată de denunțătoare și pentru a identifica eventualii funcționari publici contactați, fără a rezulta din materialele cauzei că procurorul ar fi determinat sau încurajat comiterea unei noi infracțiuni ori ar fi depășit rolul pasiv de documentare.

În al cincilea rând, Colegiul observă că autorii sesizării au invocat, în mod generic, „practica punitivă a CSP” în cauze considerate similare. Speța de față, însă, se distinge de acele situații sub câteva aspecte relevante.

Fără a relua în detaliu hotărârile anterioare ale Consiliului Superior al Procurorilor, din informațiile disponibile rezultă că acestea au vizat cauze soluționate într-un cadru normativ parțial diferit, în condițiile unei redactări anterioare a capitolului Codului de procedură penală privind măsurile speciale de investigație, precum și

situații în care s-a reținut că modul de utilizare a MSI nu a servit, în mod efectiv, scopului de aflare a adevărului în procesul penal.

Totodată, în acele cauze, CSP a pus accent, în linii mari, pe împrejurări precum: utilizarea sau prelungirea măsurilor speciale în lipsa unei perspective reale de consolidare a probatoriului, necorelarea duratei și intensității ingerinței cu evoluția concretă a urmăririi penale și faptul că procedurile nu au fost finalizate prin expedierea cauzelor în instanța de judecată, ci, în cele din urmă, prin clasarea lor, ceea ce a ridicat semne de întrebare asupra raportului dintre ingerința produsă și rezultatul procesual obținut.

Ori, prezenta cauză are o configurație diferită: măsurile speciale au fost dispuse în baza unui denunț concret de trafic de influență, au fost autorizate și controlate de instanțele de judecată, au generat probe pertinente (inclusiv discuțiile din 21.03.2025 dintre XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX) care au fundamentat reținerea acestuia, recunoașterea în calitate de bănuț și învinuit și, în final, expedierea cauzei în instanță. În plus, procurorul nu a prelungit formal MSI, ci, imediat după obținerea probelor necesare, a încetat utilizarea lor și a trecut la măsurile procesuale clasice (reținere, punere sub învinuire, trimiterea cauzei în judecată).

În aceste condiții, „practica punitivă a CSP” invocată generic nu poate fi transpusă automat asupra prezentei spețe, care se caracterizează printr-o altă structură normativă și factologică și nu relevă aceleași tipare de conduită reproșate în cauzele anterioare.

Colegiul mai reține că o parte însemnată a criticilor formulate în prezenta cauză disciplinară reia, în esență, aceleași argumente pe care apărarea le-a invocat deja în fața judecătorului de instrucție și a Curții de Apel în procedurile de contestare a autorizării și legalității măsurilor speciale de investigație. În acest context, demersul disciplinar apare ca un demers paralel cu procedurile judiciare ordinare, prin care se tinde, indirect, la influențarea sau anticiparea soluțiilor instanței care urmează să se pronunțe, în final, asupra legalității probelor și a temeiniciei acuzației în cadrul procesului penal pe fond.

Ori, Colegiul nu poate și nu trebuie să substituie instanțele de judecată în rolul lor constituțional de a examina cauza penală pe fond, de a aprecia legalitatea și admisibilitatea probelor, inclusiv a celor obținute prin MSI, și de a decide asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului.

Controlul disciplinar are un alt obiect și o altă finalitate: verificarea conduitei procurorului prin prisma respectării obligațiilor de serviciu, nu reevaluarea probelor și a încheierilor judecătorești. În măsura în care aceleași critici au fost sau pot fi valorificate în căile de atac procesual-penale, ele urmează a fi examinate de instanțele competente, care rămân singurele în drept să stabilească, în mod definitiv, legalitatea MSI și efectele lor asupra cauzei penale.

În concluzie, Colegiul reține că din ansamblul materialelor cauzei nu rezultă că procurorul Iurie Iurcu ar fi acționat cu rea-credință, cu intenția de a eluda garanțiile procesuale sau cu indiferență vădită față de drepturile persoanei vizate.

Dimpotrivă, toate demersurile sale referitoare la MSI au fost supuse controlului judecătoresc, care au confirmat legalitatea; mijloacele speciale au fost limitate în timp și în obiect (persoanele și numărul de telefon indicate în denunț), iar rezultatele lor au fost folosite în cadrul unei proceduri penale în care apărarea a avut posibilitatea efectivă de a le contesta.

În aceste circumstanțe, Colegiul apreciază că nu sunt întrunite elementele abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 sub aspectul inițierii și utilizării măsurilor speciale de investigație: opțiunile procesuale ale procurorului au rămas în limitele unei interpretări rezonabile a art.133 Cod de procedură penală, confirmate de instanțele de judecată competente, și nu dezvăluie o încălcare vădită, gravă și culpabilă a obligațiilor de serviciu.

Sub aspectul laturii obiective a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016, Colegiul reține că nu este demonstrată existența unei fapte concrete de „îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu” care să depășească o simplă diferență de apreciere profesională.

Obligațiile relevante ale procurorului derivă din art.6 alin.(3) din Legea nr.3/2016, din art.52 și art.133 Cod de procedură penală, precum și din Codul de etică al procurorilor, însă, în speță, conduita imputată constă în esență în opțiunea de a solicita și susține autorizarea unor MSI, în condițiile în care: (I) demersurile procurorului au fost supuse controlului judecătoresc; (II) instanța a constatat îndeplinirea condițiilor legale și a autorizat MSI prin încheieri motivate; (III) Curtea de Apel a menținut aceste încheieri, respingând recursurile apărării; (IV) măsurile au condus la obținerea de probe pertinente, utilizate ulterior în cadrul urmăririi penale și supuse din nou controlului judecătoresc; (V) procurorul a încetat utilizarea MSI imediat după atingerea scopului probatoriu, trecând la procedurile obișnuite de reținere și învinuire; (VI) cauza penală a fost expediată în instanța de fond pentru examinare.

În lipsa unei încălcări vădite a textului legal, cum ar fi dispunerea sau executarea MSI fără autorizare, ignorarea expresă a unei încheieri de respingere, extinderea de facto a supravegherii dincolo de limitele autorizate sau utilizarea MSI în scop de provocare, nu se poate reține că elementul material al abaterii disciplinare este întrunit.

Tot sub aspect obiectiv, nu s-a demonstrat existența unui prejudiciu disciplinar distinct, în sensul atingerii grave și nejustificate aduse drepturilor persoanei vizate ca urmare a conduitei autonome a procurorului.

Ingerința în viața privată și în corespondență s-a realizat exclusiv în baza autorizațiilor instanței de judecată, în limitele stabilite de aceasta, iar toate criticile apărării au fost examinate în proceduri judiciare ordinare și respinse.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul constată că din materialele cauzei nu rezultă că procurorul Iurie Iurcu ar fi acționat cu intenție (directă sau indirectă) de a încălca drepturile lui XXXXXX XXXXXX, de a elucida controlul judiciar sau de a utiliza MSI în mod abuziv. Dimpotrivă, conduita sa relevă tocmai recunoașterea și acceptarea rolului instanțelor: toate măsurile speciale de investigație au fost autorizate la judecătorul de instrucție, fiind ulterior susținute și la Curtea de Apel Centru, iar critici ulterioare privind legalitatea actelor procurorului au fost examinate în procedurile de control judecătoresc, fără a se constata vreo încălcare de procedură.

Nici forma culpei disciplinare nu este dovedită la un nivel care să depășească sfera unei eventuale erori de apreciere rezonabile, inerentă activității judiciare și absorbită de mecanismele de control prevăzute de Codul de procedură penală (contestații, plângeri, căi de atac).

Ori, răspunderea disciplinară a procurorilor, astfel cum este reglementată de Legea nr.3/2016 și dezvoltată în practica Consiliului Superior al Procurorilor,

presupune un minim nivel de vinovăție profesională – sub forma unei neglijențe grave sau a unei atitudini vădit indifferente față de normele legale și drepturile persoanei.

În absența unor indicii că procurorul ar fi ignorat în mod conștient limitele legale ori ar fi urmărit un scop străin de aflarea adevărului (de exemplu răzbunare, presiune nejustificată, intimidare), nu poate fi reținută latura subiectivă a abaterii disciplinare.

Prin urmare, analizând cumulativ latura obiectivă și cea subiectivă, Colegiul constată că în privința conduitei procurorului Iurie Iurcu legate de inițierea, susținerea, legalizarea și gestionarea măsurilor speciale de investigație nu sunt întrunite elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016, astfel încât temeiurile de angajare a răspunderii disciplinare, sub acest aspect, lipsesc.

2. Cu privire la reținerea lui XXXXXX XXXXXX și demersul privind măsura preventivă

Inspekția procurorilor a reținut, în esență, că procurorul nu ar fi exercitat în mod activ atribuțiile prevăzute de art.52 alin.(1) pct.8) și 13) Cod de procedură penală, în sensul anulării sau modificării ordonanței de reținere din 02.04.2025 și al unui control mai riguros al temeiurilor și legalității reținerii.

Colegiul apreciază că aceste critici nu ating nivelul necesar pentru a configura o abatere disciplinară și că, sub acest aspect, elementele răspunderii disciplinare nu sunt întrunite. Se constată, în fapt, că:

- ordonanța de reținere pe 72 de ore a fost emisă la 02.04.2025 de ofițerul de urmărire penală al SPIA MAI;

- la 03.04.2025 a fost întocmit procesul-verbal de reținere, cu indicarea expresă a temeiului prevăzut de art.166 alin.(1) pct.2) CPP – situația în care martorul ocular indică direct persoana ca autor al infracțiunii;

- procurorul a înaintat ulterior demersul privind aplicarea măsurii preventive, iar Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin încheierea din 05.04.2025, a examinat atât necesitatea și proporționalitatea unei măsuri preventive, cât și circumstanțele reținerii, optând pentru o măsură mai puțin intruzivă – liberarea provizorie sub control judiciar, fără a constata ilegalitatea reținerii și fără a reține vreo încălcare gravă a dreptului la libertate;

- prin încheierea din 01.07.2025 aceeași instanță a respins, ca neîntemeiată, plângerea apărării îndreptată atât împotriva ordonanței ofițerului de urmărire penală privind reținerea, cât și împotriva ordonanței procurorului prin care plângerea fusese respinsă, confirmând astfel, încă o dată, legalitatea și temeinicia actelor procesuale contestate.

În ceea ce privește aplicarea art.166 Cod de procedură penală, Colegiul reține că norma permite reținerea unei persoane bănuite de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare mai mare de un an, atunci când: (I) există o bănuială rezonabilă privind comiterea infracțiunii și (II) este incident unul dintre temeiurile expres prevăzute de lege, între care și situația în care „martorul ocular, inclusiv victima, indică direct că anume această persoană a săvârșit infracțiunea”.

În speță, denunțatorul XXXXXX XXXXXX a declarat că a remis personal suma totală de 5000 lei în două tranșe a câte 2500 lei fiecare lui XXXXXX XXXXXX, în contextul influenței asupra Comisiei medicale central a MAI, indicând direct persoana, locul și momentele aproximative de timp ale remiterii sumelor.

Din această perspectivă, calificarea denunțătoarei ca martor ocular asupra faptului remiterii banilor și asupra conduitei lui XXXXXX XXXXXX nu reprezintă o interpretare arbitrară sau vădit incompatibilă cu litera și scopul art.166 CPP, ci se încadrează în marja de apreciere rezonabilă a organelor de urmărire penală.

Mai mult, procurorul a explicat, iar materialele cauzei penale confirmă, că la momentul reținerii existau și alte elemente obiective care susțineau bănuiala rezonabilă, în sensul art.5 § 1 lit. c) CEDO și art.165–166 CPP, precum și necesitatea unei intervenții prompte:

- discuțiile interceptate dintre XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, autorizate anterior de judecătorul de instrucție, care relevau implicarea acestuia în conduita descrisă în denunț;
- legătura telefonică a numărului utilizat de XXXXXX XXXXXX cu contactul salvat drept „Comisia Mai Dmn XXXXXXXX XXXXXX”, persoană identificată ulterior ca angajată a Policlinicii MAI, relevantă pentru ipoteza existenței unor persoane terțe implicate;
- statutul lui XXXXXX XXXXXX de colaborator de poliție, cu acces la informații și resurse ce l-ar fi putut pune în poziția de a influența martori, în special pe denunțătoare, ori eventuali complici, dacă ar fi rămas în libertate.

În asemenea condiții, reținerea pe o durată determinată, în vederea: (I) asigurării ridicării telefonului mobil ca mijloc material de probă, (II) prevenirii unor eventuale presiuni sau intimidări asupra denunțătoarei și (III) clarificării rolului altor persoane menționate în discuțiile interceptate, se încadrează în standardul de „necesitate într-o societate democratică” și în marja de apreciere recunoscută organelor de urmărire penală, sub controlul judecătoresc ulterior.

Cât privește unele formulări sau lacune punctuale invocate de Inspecție în cuprinsul ordonanței sau al procesului-verbal de reținere (neconcordanțe materiale de dată, formulări sintetice ale temeiurilor, lipsa unei dezvoltări exhaustive a fiecărui element prevăzut de art.165–167 CPP), Colegiul reține că acestea pot ridica, în mod legitim, discuții privind rigoarea redacțională și conformarea optimă la exigențele de formă ale Codului de procedură penală.

Totuși, în cazul de față actele au fost supuse unui control judecătoresc efectiv, în cadrul încheierilor din 05.04.2025 și 01.07.2025, instanța nu a reținut nulitatea ordonanței sau a procesului-verbal de reținere, nu a dispus eliberarea imediată a persoanei pe motiv de lipsă de temei legal și nu a constatat vreo încălcare gravă a dreptului la libertate, instanța a ajustat regimul măsurilor preventive, înlocuind arestul la domiciliu cu liberarea provizorie sub control judiciar, ceea ce reprezintă o apreciere a proporționalității, nu o sancționare a unei rețineri vădit ilegale.

Ori, standardul de angajare a răspunderii disciplinare este mai strict decât acela al unei simple discuții asupra perfecțiunii formale a actelor procesuale sau asupra unei interpretări discutabile a normei.

Pentru a se reține abaterea prevăzută la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 „îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3)” ar fi fost necesară demonstrarea faptului că procurorul: fie a tolerat sau a acoperit cu bună-credință o reținere vădit lipsită de temei legal, arbitrară și incompatibilă cu exigențele art.5 CEDO și art.25 din Constituție fie a manifestat o neglijență gravă, inexplicabilă din perspectiva unui profesionist al dreptului, ignorând indicii evidente de încălcare a dreptului la libertate al persoanei reținute.

Din ansamblul probelor administrate în procedura disciplinară, inclusiv hotărârile judecătorești irevocabile pronunțate în cauză nu rezultă o asemenea situație.

Dimpotrivă, reiese că reținerea și măsura preventivă au fost supuse unui control judecătoresc efectiv, instanța analizând atât temeiurile de fapt, cât și cele de drept.

Eventualele insuficiențe de motivare sau de formă ale actelor au fost absorbite și corectate în dinamica procesuală prin intervenția instanței, fără constatarea vreunei încălcări flagrante.

Conduita procurorului s-a înscris în limitele unei marje de apreciere profesionale, într-un dosar de corupție cu elemente operative și cu risc real de influențare a probelor, iar opțiunile procesuale alese au fost ulterior validate, în substanță, de instanțele de judecată.

În fine, Colegiul reține că procurorul Iurie Iurcu își desfășoară activitatea într-un domeniu de o complexitate sporită, cauze de corupție și criminalitate organizată, și că opțiunile sale procesuale au fost constant supuse contestării și controlului judecătoresc, fără ca procurorul ierarhic superior precum și instanțele de judecată să fi identificat elemente de abuz, rea-credință sau dispreț față de garanțiile fundamentale ale procesului penal.

Prin urmare, în ceea ce privește reținerea lui XXXXXX XXXXXX și demersul privind aplicarea măsurii preventive, Colegiul constată că în acțiunile procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurie Iurcu, nu sunt întrunite elementele vreunei abateri disciplinare.

În cele din urmă, Colegiul concluzionează că în cadrul verificărilor nu s-a constatat nici lipsa de imparțialitate din partea procurorului, ori că ar fi acționat cu rea-credință la investigarea și emiterea hotărârii pe cazurile date.

Mai mult, la instrumentarea cauzei penale, în acțiunile procurorului Iurie Iurie, nu au fost constatate careva acțiuni abuzive sau alte interese personale.

Procurorul a acționat conform atribuțiilor funcționale și Legii cu privire la Procuratură, care prevăd că, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiului legalității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (*art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură*).

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 38, 41, 50, 51, 85 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct.68 lit.d), pct.71, pct.75, pct.78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A înceta procedura disciplinară inițiată în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Iurcu Iurie, din motiv că nu a fost constatată comiterea abaterii disciplinare.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului în termen de 15 zile lucrătoare de la data pronunțării.

**Președintele Colegiului
de disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN

Membrii Colegiului :

Viorel BEIU

Eugenia ZUBCO

Constantin SUȘU

Vitalie SÎLI

Oleg TELEVCA

Pavel ȚURCAN
